

Oikaisuvaatimus kaupunginarkkitehdin 5.7.2023 § 9/2023 tekemästä päätöksestä koskien lääkärihelikopteritukikohdan suunnittelutarveratkaisua

3860/10.03.00.03/2023

Teknisen lautakunnan lupajaosto 16.08.2023 § 58

Valmistelija: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi

Tausta

FinnHEMS Oy on hakenut suunnittelutarveratkaisua lääkärihelikopterin tukikohdan rakentamisesta Kouvolaan Uttiin. Tukikohta sijoittuisi Utin lentoaseman pohjoislaidalle Kopterikujan päähän. Tukikohta käsittää helikopterihallin oheistiloineen ja tankkauslaitteistoineen. Alueella ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavaa, ja alue on Kouvolan rakennusjärjestyksessä määriteltyä suunnittelutarvealuetta. Tukikohdan rakennusluvan edellytyksenä on myönteinen suunnittelutarveratkaisu, eli rakennusluvan erityisten edellytysten arviointi maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaisesti. Suunnittelutarveratkaisun perusteella hankkeeseen ryhtyvä voi hakea rakennuslupaa. Kaupunginarkkitehti on tehnyt myönteisen suunnittelutarveratkaisun 5.7.2023. Suunnittelutarveratkaisu on sisältänyt ehtoja lähinnä pohjavesien suojelua koskien.

Oikaisuvaatimus

Viranhaltijapäätöksenä tehdystä suunnittelutarveratkaisusta on tehty oikaisuvaatimus (liitteenä). Oikaisuvaatimuksen tekijä on yksityishenkilö. Oikaisuvaatimuksessa kritisoidaan lääkärihelikopteritukikohdan sijoittamista Uttiin. Oikaisuvaatimuksen lähettäjä teki myös muistutuksen suunnittelutarvehakemuksesta ennen päätöksentekoa. Muistutukseen on laadittu perusteltu vastine ja ne ovat luettavissa osana suunnittelutarveratkaisua (oheismateriaalina). Oikaisuvaatimuksessa esitetyt seikat ovat pitkälti samoja kuin muistutuksessa esitetyt seikat. Nämä asiat on käsitelty perusteellisesti jo suunnittelutarveratkaisussa, eikä oikaisuvaatimuksessa ole esitetty sellaisia uusia perusteita, joiden takia suunnittelutarveratkaisua koskevaa päätöstä tulisi muuttaa tai perua.

Oikaisuvaatimuksessa on eritelty viisi pääkohtaa, jotka koskevat rakennuspaikan hallintaa, meluvaikutusta, pohjavesien suojelua, pelastushelikopteritoiminnan ja laskuvarjohyppäämisen yhteensovittamisen turvallisuutta ja pelastushelikopteritukikohtien valtakunnallista sijoittelua. Oikaisuvaatimus on luettavissa kokonaisuudessaan liiteaineistossa ja tässä yhteydessä esitetään myönteistä suunnittelutarveratkaisua tukevat perustelut.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen suunnittelutarveratkaisun hakeminen edellyttää hakemuksen kohteena olevan rakennuspaikan hallintaa. Utin lentokenttäalueen maapohjan omistaa Finavia, jolta FinnHEMS on vuokrannut helikopteritukikohtaa varten tarvittavan määräalan. Hakemuksessa on esitetty määräalaa koskeva vuokrasopimus, joten FinnHEMS on esittänyt selvityksen siitä, että se hallitsee rakennuspaikkaa ja on siten oikeutettu hakemaan suunnittelutarveratkaisua ja rakennuslupaa. Rakennusluvan erityisten edellytysten harkintaan ei vaikuta oikaisuvaatimuksessa mainitut terveydenhuoltolain mukaiset sijoituspaikkapäätökset.

FinnHEMS Oy on hakijana täsmentänyt, että lääkärihelikopterin sijoituspaikkapäätös on tehty terveydenhuoltolain mukaisesti ensihoitokeskuksen toimesta ja että sijoituspäätös on vahvistettu reformiministeriryhmän toimesta 2018 sekä sote-ministeriryhmän toimesta 2022.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että pelastushelikopteritoiminnasta aiheutuu merkittävää melun lisäkuormaa alueelle ja että lentomelusta tehdyt raportoinnit eivät antaisi oikeaa kuvaa melukuormasta ja että Utin lentokentän ympäristöluvan mukaisia määräyksiä olisi rikottu.

Utin lentoasemalla on siviililentotoimintaa sekä Puolustusvoimien lentotoimintaa. Näitä toimintoja säätelee Utin lentokentän ympäristölupa, joka on itsenäisenä lupana sellaisenaan voimassa. Pelastushelikopteritoiminta on vapautettu ympäristöluvanvaraisuudesta. Helikopteritukikohtaa varten tehdyssä suunnittelutarveratkaisussa on tehty maankäytöllistä harkintaa hakijan tuottaman selvitysaineiston perusteella. Meluvaikutuksia on arvioitu ja ne on tuotu ilmi osana hakemusta. Meluvaikutusten ei ole arvioitu olevan merkittäviä ottaen huomioon olemassa oleva lentotoiminta.

Pohjavesien osalta oikaisuvaatimuksessa tuodaan ilmi mm. Utin pohjavesialueen tärkeys, kattavan ympäristövaikutusten arvioinnin tarve ja hule- ja jätevesien käsittely. Suunnittelutarveharkinnassa on tiedostettu pohjavesialueen tärkeys. Kiinteä polttoainesäiliö vaatii ympäristöluvan, jossa pohjavesisuojuukset käsitellään seikkaperäisesti. Suunnittelutarveratkaisu sisältää lukuisia ehtoja koskien pohjavesien suojelua. Suunnittelutarveharkinnassa on katsottu, että pohjavesien suojelua koskevia ehtoja noudattamalla turvataan riittävällä tavalla alueen pohjavesien tila.

Lentotoiminnan turvallisuudesta vastaa lentokentän pitäjä ja lennonjohto. Suunnittelutarveharkinnassa ei käsitellä lentotoiminnan yksityiskohtia ja yksittäisten lentojen lentotoimintaa.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että Kaakkois-Suomen pelastushelikopteri pitäisi sijoittaa tasapuolisen kohtelun vuoksi Kouvolan ulkopuolelle. Suunnittelutarveharkinnassa on käyty läpi paikallisen sijainnin vaikutuksia ja rakennuspaikan soveltuvuutta.

Spekulaatio tukikohdan valtakunnallisesta sijainnista ei vaikuta suunnittelutarveharkintaan.

Oikaisuvaatimuksessa on tuotu esille asioita, jotka on käsitelty tai tullaan käsittelemään maankäyttö- ja rakennuslain ulkopuolisissa lupamuodoissa, kuten ympäristöluvista. Lisäksi oikaisuvaatimus käsittelee yleisellä tasolla lääkärihelikopteritukikohdan sijoittumisen taustoihin liittyvää poliittista päätöksentekoa, mikä ei ole relevanttia suunnittelutarveratkaisua koskevaa maankäytöllistä arviointia ja harkintaa tehdessä. Hankkeen vaikutukset on tuotu esille ja negatiivisia vaikutuksia vähentämiseksi lupaan liittyä ehtoja. Oikaisuvaatimus sisältää myös melko paljon henkilökohtaisiksi mielipiteiksi luokiteltavia asioita mm. siitä, tulisiko tietyt pelastustehtävät suorittaa helikopterin sijasta maateitse. Lääkärihelikopterilla vastataan kriittisimpiin hengenvaaraa uhkaaviin hätätilanteisiin.

Osallisuus

Suunnittelutarveasiaa ratkaistaessa noudatetaan asianosaisten ja viranomaisten kuulemisessa sekä päätöksessä ja siitä ilmoittamisessa soveltuvien osin, mitä maankäyttö- ja rakennuslain 173 ja 174 §:ssä säädetään poikkeamismenettelystä. MRL 173 §:n mukaan asian ratkaisemista kunnan on varattava naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen.

Valitusoikeus suunnittelutarveratkaisusta on 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla, 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa; 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa; 4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä mm. naapurikunnalla, tietyillä yhdistyksillä ja viranomaisilla.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole päätöksen mukaisen rakennuspaikan naapuri. Oikaisuvaatimuksen tekijä asuu useiden kilometrien päässä kyseessä olevasta rakennuspaikasta. Välimatkan takia on perusteltua todeta, että lääkärihelikopteritukikohdasta ei muodostu oikaisuvaatimuksen tekijälle em. olennaisia tai huomattavia vaikutuksia.

Johtopäätökset

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt asiat on pääkohdiltaan käsitelty perusteellisesti jo suunnittelutarveratkaisussa, eikä oikaisuvaatimuksessa ole esitetty sellaisia uusia perusteita, joiden takia suunnittelutarveratkaisua koskeva päätös tulisi perua.

Suunnittelutarvehakemus oheisaineistoinen on antanut kattavan tietolähteen suunnittelutarveratkaisun perustaksi. Näin ollen oikaisuvaatimus ehdotetaan hylättäväksi eikä kaupunginarkkitehdin tekemää suunnittelutarveratkaisua peruta tai muuteta.

Oikaisuvaatimus on **liitteenä**.

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva viranhaltijapäätös (suunnittelutarveratkaisu) liiteaineistoinen on **oheismateriaalina**.

Asiantuntijana kokouksessa ja vastaamassa kysymyksiin on kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi ja kaupunginarkkitehti Anne Kangasniemi-Kuikka, puh. 020 615 9138, anne.kangasniemi-kuikka(at)kouvola.fi

Ympäristöjohtajan ehdotus:

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää, että oikaisuvaatimus hylätään edellä esitetyin perustein.

Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Teknisen lautakunnan lupajaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Olli Ruokoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
